

2020 METŲ GIMTŲJŲ KALBŲ (BALTARUSIŲ, LENKŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ)
PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO DALIES ŽODŽIU
POTEMĖS

GIMTOJI KALBA (BALTARUSIŲ)

МОВА

1. Беларуская мова ў Вялікім княстве Літоўскім.
2. Тапаніміка Беларусі.
3. Беларуская мова сярод іншых славянскіх моў.
4. Значэнне роднай мовы ў захаванні нацыянальнай свядомасці.
5. *З усіх сродкаў выхавання, якія ёсць у нас, у людзей, самым выпрабаваным і надзейным было і будзе слова.* (В. Вітка).
6. Фанетычныя асаблівасці беларускай мовы.
7. Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.
8. Асноўныя якасці культуры маўлення.
9. Паняцце літаратурнай нормы. Зменлівасць нормаў. Варыянтнасць у маўленні.
10. Лінгвістычныя слоўнікі беларускай мовы.

ЛІТАРАТУРА

1. Неўміручы смех баек Кандрата Крапівы.
2. Вобраз матулі ў беларускай літаратуры.
3. Класікі беларускай літаратуры.
4. Жывёлы і птушкі ў беларускім фальклору і мастацкай літаратуры.
5. Гісторыя Беларусі ў сучаснай прозе.
6. *Бачыць нябачнае, чуць нячутнае – у гэтым прызначэнне паэзіі* (Я. Гардзіцкі).
7. Мастацкая дасканаласць абразкоў, лірычных мініяцюр Змітрака Бядулі.
8. Скарынавы кнігі.
9. Ідэйны змест публіцыстыкі Кастуся Каліноўскага.
10. Мастацкія адметнасці апавяданняў Яна Баршчэўскага.

КУЛЬТУРА

1. Вера наших продкаў.
2. Традыцыйныя народныя святы Беларусі.
3. Змагар за народ Кастусь Каліноўскі.
4. Дарагія мясціны роднага краю.
5. Запамінальная вандроўка па Беларусі.
6. Знакамітыя людзі Бацькаўшчыны.
7. Сучасная беларуская музыка.
8. Ідэі Адраджэння і Рэфармацыі на Беларусі.
9. *Што не зможаш адолець адзін – Талака дапаможа табе!* (Л. Пранчак).
10. *Мяняе час былыя звычкі* (П. Панчанка).

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

JĘZYK

1. Słownik poprawnej polszczyzny – przeznaczenie, struktura, przykłady.
2. Nowe zjawiska językowe w polszczyźnie młodego pokolenia i ich przyczyny.
3. Wpływ języka rosyjskiego na polszczyznę na Litwie. Przyczyny i rodzaje zapożyczeń.
4. Przekonaj kolegę innej narodowości do nauki języka polskiego. Użyj w tym celu kilku argumentów i zilustruj swoją wypowiedź przykładami z życia.
5. Różnorodność językowa Unii Europejskiej.
6. Czym się różni system fonetyczny języka polskiego i języka litewskiego?
7. Jak powstają skrzydlate słowa? Omów temat na wybranych przykładach.
8. Ewolucja listu: od listu z pieczęcią lakową do e-maila.
9. Nazwy osobowe w polszczyźnie – typologia, pochodzenie i ewolucja.
10. Dobry, lepszy, najlepszy... Zasady stopniowania przymiotników.

LITERATURA

1. *Wciąż o Ikarach głoszą* (E. Bryll). Motyw Ikar w literaturze i malarstwie.
2. Twórczość Marii Konopnickiej o dzieciach i dla dzieci.
3. Polscy laureaci Nagrody Nobla w dziedzinie literatury.
4. Zauroczenie rodzimym krajobrazem w poezji młodopolskiej.
5. Najmłodsza polska poezja na Litwie. Omów twórczość wybranych młodych poetów.
6. Dzieje Wilna w podaniach, legendach i gawędach ludowych.
7. Polskie Narodowe Czytanie – tradycja, teksty, wydarzenia.
8. Muzeum „Pana Tadeusza” we Wrocławiu (przedstaw je na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej i zachęć do jego zwiedzenia).
9. Zderzenie dobra i zła w "Balladynie" Juliusza Słowackiego.
10. Saga Andrzeja Sapkowskiego o wiedźminie Geralcie: droga z Rivii do Hollywood.

KULTURA

1. Jan Paweł II – syn polskiej ziemi na tronie apostołskim.
2. Profesor Aleksander Brückner – osobowość zasłużona dla polskiej kultury.
3. Postać króla Zygmunta Augusta i jego ślady w Wilnie.
4. Fryderyk Chopin – nieprzeciętny talent, tragiczny los i wieczna tęsknota.
5. Śladami twórczości i czynów Ferdynanda Ruszczyca.
6. Bitwa Warszawska 1920 roku – oczyma historyków i twórców filmu.
7. Troki – miastem kultury 2020 na Litwie.
8. *Na pagórku niewielkim, we brzozowym gaju stał dwór szlachecki* (A. Mickiewicz). Spacer po dworach i pałacach Litwy.
9. Zaułek Literacki i nie tylko... Wileńskie miejsca związane z twórcami literackimi.
10. Najciekawsze eksponaty ze zbiorów wileńskich galerii i muzeów sztuki. Podziel się własnym doświadczeniem spotkania ze sztuką (malarstwo, grafika, rzeźba, fotografia).

GIMTOJI KALBA (RUSU)

ЯЗЫК

1. Русский язык среди других языков мира. Писатели и учёные о богатстве и выразительности русского языка.
2. Устаревшие слова как свидетели истории. Историзмы и архаизмы. Новые значения старых слов.
3. «Русской речи государь по прозванию словарь...». Словари русского языка.
4. «Всему название дано – и зверю, и предмету...». Увлекательная этимология.
5. Что такое «галлицизмы» и сколько их в русском языке? Галлицизмы в произведениях А. С. Пушкина и других русских писателей.
6. Как Вас звать-величать: Александр, Саша, Саня, Шура? Особенности образования русских мужских и женских имён и история происхождения русских отчеств.
7. Синонимы и их роль в речи. От «зело́» до «обалденно» (синонимы наречия «очень» в историческом аспекте).
8. «Как с гуся вода...». Фразеологизмы – золотой резерв русского языка. Эмоциональная окраска и меткость русских фразеологизмов.
9. Как живёт русский язык в Живом Журнале (в социальных сетях...)? Культура электронного общения. SMS как новый речевой жанр.
10. Как нас заставляют покупать? Особенности языка рекламы / телерекламы.

ЛИТЕРАТУРА

1. Домовой, леший, водяной... Добрые и злые духи славян в русском фольклоре.
2. «Сказка – ложь, да в ней намёк – добрым молодцам урок». Сказки А. С. Пушкина.
3. «Я частушку на частушку как на ниточку вяжу...». Жанр частушки как отражение характера русского народа, его жизнелюбия и удали.
4. «Острижен по последней моде; Как dandy лондонский одет...». Быт и мода пушкинской эпохи на страницах «Евгения Онегина».
5. «Грозой оторванный листок...». Судьба М. Ю. Лермонтова – человека и поэта.
6. Мцыри и Печорин... Каковы они – стихийные, конфликтные личности в поэзии и прозе М.Ю. Лермонтова?
7. «К нам едет ревизор...». Почему город N в комедии Гоголя так боялся приезда ревизора?
8. «Как хороши, как свежи были розы...». «Стихотворения в прозе» И. С. Тургенева как цикл лирических миниатюр, горьких раздумий о жизни и судьбе.
9. «Я призван был воспеть твои страданья, терпеньем изумляющий народ!» (по страницам произведений Н.А. Некрасова).
10. Страницы русской классики начала XX века: рассказы И. А. Бунина и А. И. Куприна.

КУЛЬТУРА

1. Школы в Древней Руси. Новгородские берестяные грамоты как источник изучения древнерусской письменности.
2. Семейные ценности и уклад жизни русского человека в произведениях древнерусской литературы. Русская семья по «Домострою».
3. Лапти и клумпы... В чём ходили, что носили наши предки? Традиции русской и литовской народной одежды.
4. «У вас товар, у нас купец...». Как играли свадьбу на Руси? Свадебные обряды и традиции: от сватовства до красного стола.
5. «Лицом бела и румяна...». Идеал женской красоты в разные эпохи. Русская красавица на портретах русских живописцев.

6. «Театр, театр, театр – свет рампы и бархат кулис!». На сцене – Качалов и Комиссаржевская.
7. И Конёк-Горбунок, и доктор Айболит.... Памятники литературным героям.
8. Алёша Попович и другие былинные герои в современной российской анимации. Чем так привлекает нас мультяшная эпопея про невероятные приключения русских богатырей?
9. Названия улиц города как отражение его истории. История названий улиц Вильнюса или других литовских городов.
10. Музеи как хранители культурного наследия народа. Современные музеи Литвы.

GIMTOJI KALBA (VOKIEČIŲ)

SPRACHE

1. Die Tage der deutschen Sprache in Litauen: Deutsch nicht nur im Unterricht.
2. Die sprachlichen Besonderheiten in den deutschsprachigen Ländern.
3. Dialekte in Deutschland und Litauen.
4. Die karolingische Minuskel und ihre Bedeutung.
5. Die Sprachen, die in Litauen gesprochen werden.
6. Die Fälle in der deutschen und litauischen Sprache.
7. Die Verwendung von Phraseologismen in der deutschen Sprache.
8. Die bedeutenden Wörterbücher zur deutschen Sprache.
9. Die natürlichen und künstlichen Sprachen.
10. Sprache als Kommunikationsmittel im elektronischen Zeitalter.

LITERATUR

1. Germanische Sagen, Mythen und Legenden.
2. Die berühmte Sammlung „Kinder- und Hausmärchen“ der Brüder Grimm.
3. Die literarischen Übersetzungen aus dem Deutschen.
4. Das Lied als Form der Lyrik. Deutsche Dichter, deren Gedichte gesungen werden.
5. Meine Bibliothek zu Hause.
6. Der Fluss die Memel im Werk von Johannes Bobrowski.
7. Die Literatur als Ausdruck der Welterfahrung.
8. Goethes Bedeutung für die europäische Kunst und Kultur.
9. Die erfolgreichsten Bücher (Bestseller) der deutschsprachigen Autoren.
10. Die Verfilmungen der berühmten literarischen Werke.

KULTUR

1. Der Mauerfall und die Wiedervereinigung Deutschlands.
 2. Die Sehenswürdigkeiten in Deutschland.
 3. Die Spuren der Deutschen in der Geschichte Litauens.
 4. Die Reformation und ihre Auswirkungen auf das Baltikum.
 5. Der kulturelle Aufbruch in der Weimarer Republik.
 6. Die traditionelle Kleidung in Deutschland und Litauen.
 7. Die Rolle der Musik in unserem Leben.
 8. Die virtuellen Museen und die digitalen Kunsthallen.
 9. Thomas-Mann-Memorialmuseum in Nidden als Ort des Kulturdialogs.
 10. Die größten Volksfeste Deutschlands und Litauens.
-